

Abonamentele

Pentru Sibiu:
1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr.,
1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.
Pentru monarhie:
1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.
Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.
Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.
Se prenumără și la poste și librării.
Un număr costă 5 cr.
Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se inapoiază.

Sibiu, 10 Ianuarie st. v.

E acum vorba de notarii comunali și de cei cercuali din Ardeal.

La Budapesta s'a întrunit o conferență, despre care într'o lungă depeșă publicată în „Neue freie Presse“ ni se spun următoarele:

„Sub președința baronului Ioan Kemény vre-o 40 deputați din toate partidele, parte Ardeleni, parte aleși în cercuri din Ardeal, au ținut o conferență, în care s'au discutat câteva afaceri ardelenesci de mare importanță. Iuliu Horváth, care a luat inițiativa pentru înfrunerea conferenței, a desvoltat într'un discurs mai lung scopul întrunirii. El înainte de toate protestează contra presupunerii, ca-și când conferența ar fi o recădere în spiritul de particularism. Decând cu uniunea, Ardealul s'a contopit de tot în Ungaria, ceea-ce însă nu a putut face, ca Ardealul să nu suferă de oare-care rele speciale. Îndreptarea acestora se cere din și în și mai urgent. Aceste se grupează după motive politice și materiale. În privința politică ar fi de o importanță extraordinară, ca notarii cercuali, al căror cerc se întinde peste mai multe state, pe viitor să nu mai fie aleși, ci numiți din partea statului, care și-ar crea astfel în acele puncte înaintate nise susținători ai autorității sale, mai vrednici de încredere ca actualii notari cercuali.

Cu alte cuvinte, nu mai e vorba de notari cercuali, designați prin încrederea comunelor și chemați a servi interesele contribuabililor, care îi plătesc, ci de nise sergenți de gendarmerie puși de guvern și chemați a servi interesele acestuia.

„Nu se plănuiesc prin aceasta de loc, — urmează depeșă, — vre-un atentat asupra drepturilor Sașilor din Ardeal, deoarece comunele săsesci, afară de două-trei toate sunt atât de mari, încât are fiesce-care notarul ei deosebit“.

„Atentatul se plănuiesc“ dar' nu-mai asupra drepturilor Românilor din Ardeal îndeosebi, care au câțiva notari cercuali aleși.

Nu scim, care va fi atitudinea concetățenilor nostri sași față cu această nouă accentuare a autonomiei Transilvaniei. Avem aici în Ardeal o lege electorală specială, vorba e să mai avem acum și o organizațiune comună specială, vom ajunge încetul cu încetul să fim de o potrivă cu concetățenii nostri din Țeara-Ungurească numai în ceea-ce privește datoriile, având

cu toate aceste drepturile noastre speciale și anume mai mărginite.

Concetățenii nostri maghiari din Ardeal se lapadă de drepturile lor, numai ca să nu avem și noi aceleași drepturi.

Se lapadă și concetățenii nostri sași?

S'o facă, dacă le vine la socoteală.

Noi însă le punem în vedere un lucru: că singuri ei nu însemnează nimic, ear' uniți cu Maghiarii nu vor pute să aibă vre-o importanță decât atunci, când noi am fi ceea-ce Maghiarii sunt astăzi.

Și dacă astăzi Maghiarii cer, ca numai notarii cercuali să fie numiți, pentru-ca să-i menageze pe Sași, cine garantează, că mâne ori poimâne nu vor cere, ca și notarii comunali să fie numiți?

Această garanță numai în unirea lor cu noi pot să o găsească Sașii.

Dar' să trecem preste resoanele de felul acesta.

„Nu este o atentare la drepturile Sașilor“, — se dice în depeșă, fiindcă depeșa avea să fie publicată într'un țiar german și vorba e să se întimpine resentimentul, pe care trebuie să-l producă în opiniunea publică germană o „atentare asupra drepturilor Sașilor“.

Nu este consult a „atenta“ la drepturile Sașilor.

E însă drept, e consult, e potrivit cu resoanele de stat, a „atenta“ la drepturile Românilor?!

O admit concetățenii nostri sași aceasta? Admit ei, că opiniunea publică germană rămâne indiferentă, când se comite un atentat la drepturile cuiva? admit ei, că ei înșiși pot să fie indiferenți față cu o lovitură ce ni se dă nouă, care trăim pe același pământ cu ei?

Ei ne vîd, ne știu, pot să ne cunoască de tot bine și n'au decât să voiască, pentru-ca să se convingă, că nu mai putem suporta și o lovitură ce ni se aplică în comuna română.

Am fost loviți în învățătorii nostri, am fost loviți în preoții nostri, să fim loviți acum și în notarii nostri cercuali: toți acești oameni, care stau în cea mai directă legătură cu masele agitate de ne-

mulțumire, ce pot ei să facă după-ce vor fi fost loviți pe nedrept?

E un interes al bunei conviețui, ca să punem umăr la umăr spre a împede, dacă se poate, acest nou „atentat“.

Astro-Ungaria descrisă și ilustrată.

Punând articolul publicat de noi alături cu întimpinarea dlui A. Roman, cetitorii nostri vor fi de sigur tot atât de mirati ca noi, căci în articolul nostru nu se pot găsi motive pentru o supărare atât de necumpetată ca ceea-ce se dă pe față în întimpinarea dlui A. Roman.

Vom fi avînd și noi păcatele noastre, că oameni sîntem, un lucru însă nu ni se poate imputa: că n'am săl să alegem cuvintele și să măsurăm valoarea lor. Sîntem expliciti, adese-ori foarte aspri, dar' nici odată comuni, nici odată ordinari, nici odată triviali; scim să ne folosim de cuvinte astfel, ca să deșteptăm în cetitor nise porniri mai mult ori mai puțin puternice, nici odată însă propriile noastre porniri nu ne duc așa departe, încât să ne perdem stăpînirea asupra condeiului nostru, ci dicem totdeauna anume ceea-ce voim.

Am rugat dar' pe dl Roman să nu stăruie, ca întimpinarea să fie publicată așa, cum ni-a trimis-o, pentru-că în coloanele „Tribunei“ ea are să producă asupra stimulatorilor d-sale aceeași impresiune penibilă, pe care a produs-o și asupra noastră. D-sa s'a mărginit a ne da voia să facem câteva corecturi, între care una, prin care ne sfătuiesce să băgăm bine de seamă, ca să nu rătăcim pe „calea funestă a personalităților, care numai strica poate cauzei noastre comune, ce dealtmintrelea o apărati cu multă abilitate.“

Îi mulțumim d-lui profesor atât pentru sfat, cât și pentru binevoitoarea recunoaștere a „abilității“ noastre: ne pare însă foarte rău, că d-sa n'a urmat și însuși sfatul, pe care ni-l dă.

Căci e foarte „personal“ dl profesor în întimpinarea sa.

E „personală“ deosebirea, pe care o face între redacțiunea și directorul „Tribunei“.

E mai „personală“ încă presupunerea, că articolul nostru a fost scris de redacțiune, oare-cum fără de aprobarea directorului, după inspirațiuni primite dela dl V. Babeș, căci la dl Babeș face dl profesor alușiune, când vorbește de un „botez de habilitare“, după care ne-am fi apucat de politica personală, „pre-

dilecta meserie a celui ce v'a habilitat“.

E, în sfîrșit, de tot personală chiar și numai întrebunțarea cuvîntului „habilitare“, căci noi nu am đis, că vom „rehabilita“ pe cineva, ci numai că cei însărcinați a ne reprezenta pe noi în cercul de literați adunat împregiurul Alteței Sale au acum ocașiune de a se rehabilita ei înșiși. Tot astfel dar' nici noi nu avem nevoie de a fi rehabilitați de cineva.

Ca să urmăim dar' noi sfatul, pe care dl profesor ni l-a dat, trecem preste toate colțurile „personale“ ale întimpinării și ne mărginim a-l încredința, că presupunerile d-sale sînt lipsite de temei.

Ne-a părut foarte rău, că l'am vîdut pe d-sa în societatea unor oameni, a căror importanță o contestă și despre care și însuși ne spune, că fac lucruri neieritate. „ca să se insinue în grația stăpînitorilor“. Nu această părere de rău ne-a făcut însă să publicăm acel articol: l'am publicat pentru-ca să se scie, cum judecă Românii în cestiunea întreprinderii literare puse la cale sub protecțiunea viitorului lor Monarch și care este atitudinea lor față cu ea.

Și întimpinarea d-lui Alexandru Roman e cea mai lămurită dovadă, că ei au destule cuvinte de a judeca, precum dicem noi că judecă.

Cu dl Alexandru Roman, ale căruia merite le cunoaștem, și cu dl Iosif Roman, pe care de asemenea îl scim ca pe un Român bun și om de inimă, cu familia Roman noi nu avem nimic, căci, dacă am fi avînd, nu am fi vorbit, precum am vorbit.

Dl Alexandru Roman, — ni s'a đis din mai multe părți, — ca cel mai bîtrîn și mai cu autoritate dintre cei invitați a lua parte la lucrare, ar fi trebuit să-l convoace pe colaboratorii români, pentru-ca ei să deie împreună o declarațiune motivată, că nu pot lua parte la lucrare în condițiunile, în care sînt angajați“.

Noi am răspuns, că dl Roman nu poate să o facă aceasta; nu îl iartă pozițiunea, în care se află, decât poate în urma unei manifestațiuni din partea opiniunii publice române. O manifestațiune în sensul acesta a fost și articolul nostru.

Dl Roman să se informeze acum și să caute a se încredința, dacă este ori nu adevărat ceea-ce am đis noi: că d-sa și dl Iosif Vulcanu se pun în conflict cu sentimentul public român, dacă alături cu dl Grigorie Moldován și în condițiunile, în care sînt angajați, mai iau parte la lucrare.

Foița „Tribunei“.

Greuerușul.

— Din franțuzescă. —

Într'una din zile prietinel meu Costică intră la un brutar, ca să cumpere o franzelă mică, de care i-se făcuse poftă. El destină această franzelută pentru un copil, care și-a perdut pofta de mâncare și pe care nu-l mai poți face să mănânce cât de puțin decât făcîndu-i poftă cu ceva. I-se părea, că o franzelută așa de frumoasă trebuie să ispitească până chiar și pe un bolnav.

Pe când aștepta să i-se deie restul banilor, un băiețel de 6 până la 8 ani, îmbrăcat simplu, dar' curățel, intră și el în butica brutarului.

„Doamnă, îi dice el brutăresei, — mama mă trimite să-i aduc o pâne. . . .“

Brutăreasa se urcă pe un scaun și trase din cutia cu pânele mijlocii, de câte 20 centime pe cea mai frumoasă ce a putut găsi și o puse în brațele copilului.

Costică privi mai cu din adins la figura cea slabă și gînditoare a micului cumpărător, figură, care era în contrast cu înfățișarea deschisă și rotundă a pânei ce o ducea.

„Ai parole? — dice brutăreasa copilului. Ochiu micuțului se întristară.

„Nu, doamnă, — răspuse el stringînd mai tare pânea cătră pept, — dar' mama mi-a đis, că va veni mâne să vî vorbească“.

„Aide, — dice buna brutăreasa, — du pânea, copilul meu“.

„Mulțumesc, doamnă“, — grăi sărăcuțul. Costică tocmai își primise banii, îi pusese în buzunar și se gătia de plecare, când găsi nemîșcat înderțul lui pe copilul cu pânea cea mare, pe care îl credea deja departe.

„Ce faci acolo? — îi dice brutăreasa, băiatului, pe care și ea îl creșuse plecat. Nu ești mulțumit cu pânea ta?“

„Ba da, doamnă, dice micuțul“.

„Ei bine! atunci du-te și o du mamei tale, căci dacă mai întîrzi, ea va crede, că te-ai jucat pe uliță și te va muștra“.

Copilul se părea, că n'a auđit; ceva îi atrăgea toată atențiunea. Brutăreasa se apropiă de el și îi dete glumind o palmă preste obraz:

„Ce stai să te gîndesci, în loc de a te grăbi? — dice ea.“

„Doamnă, — grăi băiețelul, — cine cântă așa aici?“

— „Nu cântă nimeni“, — răspuse brutăreasa.

„Ba da, dice copilul. Ascultați numai: crie, crie, crie?“

Brutăreasa și Costică ascultară cu încordare, dar' nu auđiră nimic, decât refrenul cătorva greeri, oaspeții obișnuiei ai caselor, unde se află brutărie.

„Este vre-o păserică, dice prostuțul, — ori e pânea, care cântă pe când se coace, ca merele?“

„Dar' de unde, nêrodule, îi dice brutăreasa! sînt greerii. Ei cântă sub captor, pentru-că s'a aprins captorul și ei se bucură de vederea flăcărilor“.

„Greerii! — dice băiețelul; — acestia sînt greueruși?“

„Da“, îi răspuse brutăreasa cu blîndețe; obrazii copilului se înfăcărară.

„Doamnă, dice el, roșind de îndrăzneala cererii sale, vî voiu fi foarte recunoscător, dacă îmi veți da și mie un greueruș . . .“

„Un greueruș! — dice brutăreasa riđînd; ce vrei să faci tu cu greuerușul? — Aide! dacă îți-le-ăș pute da toate cele ce aleargă prin casă, atunci am ajunge curînd la capăt“.

„O! Doamnă, dă-mi unul, unul singur, dacă binevoesci! — dice copilul unindu-și mânuțele pe deasupra pânei celei mari. Am auđit, că

greueruși aduc noroc la casă, si poate, că dacă ar fi și la noi unul, mama, care se amărăsece atât de mult, nu ar mai plînge atât de adeseori“.

Costică se uită la brutăreasa. Era o frumoasă femeie cu obrazii rumeni. Ea își ștergea ochii cu șurțul. Dacă și Costică ar fi avut un șurț, ar fi făcut și el același lucru.

„Și de ce plînge, sêrmana ta mamă?“ dice Costică, care nu se putu stăpâni mai departe să nu între în vorbă cu el.

„Din cauza datoriilor, domnule, — grăi copilul. Tatăl meu a murit și biata mamă, ori cât ar lucra, tot nu le putem plăti pe toate“.

Costică luă în brațe copilul și dimpreună cu copilul și pânea.

În timpul acesta brutăreasa, căreia îi era silă să pună mâna pe greeri, se coborîse la vatră. Puse aici pe soțul ei să-i prindă patru greueruși, pe care îi puse în o cutie cu mai multe găuri în acoperiș, ca să poată respira; ea dete apoi cutia copilului, care plecă voios cu ea.

După-ce el plecă, brutăreasa și prietinel meu, Costică își strînseră mâna.

„Sêrmanul băiețel!“ diseră amîndoi de-odată.

Noi credem, că nu trebuie să-și rischeze numele cel bun, rămânând alături de un om, care nu ne-a crezut pe noi Români vrednici de osteneala, ce se cere spre a-și păstra stima și iubirea noastră, nu trebuie să-și pună în joc reputațiunea literară într-o lucrare, pe care dimpreună cu oameni ca d-nii Grigorie Moldovan și Oprea nu pot să o scoată la capăt bun.

Aceasta e părerea, pe care o exprimăm noi: poate că e greșită, dar' e împărțită de totalitatea Românilor.

Supărarea dlui A. Roman e legitimă, nu însă asupra noastră, ci asupra celor ce l-au pus în situațiunea penibilă, în care se află, și dacă noi facem asupra d-sale presiune, ca să ese din această situațiune, e fiindcă și asupra noastră se face presiune, nu din partea d-lui V. Babeș, ci din partea Românilor, care îl stimează pe dl Roman și nu-l vâd bucuroș în situațiunea aceasta.

Dl A. Roman știe mai bine, dacă se cuvine ori nu să cedeze acestei presiuni. Noi suntem convinși, că va face, precum îl vor povățui rezonașii de tact politic.

Noi nu avem să-l judecăm, ci să exprimăm numai judecata cercurilor, pe care le reprezentăm.

Ear' cât pentru fratele d-sale, dl Iosif Roman, nu noi am zis, că se află pus în lista celor trimiși în deputațiune la Budapesta: se zicea aceasta într-o foaie din Oradea-mare, din care „cineva“ ne-a trimis un exemplar. Reproducând scirea din acea foaie, am terminat dând expresiune dorinței, ca cei atinși să-și dea publicului informațiuni mai exacte.

Nu este vina noastră, că aceasta nu s'a făcut decât abia acum.

Într'un diar cotidian, în care se vorbește despre toți și despre toate, se întemplă adeseori, ca să se facă cuiva o nedreptate: coloanele „Tribunei“ sunt deschise pentru toți aceia, care au fost jigniți în ele, și vor să-și iee reparațiune. Ar fi numai de dorit, ca aceia, care cer să le dăm loc în coloanele „Tribunei“, să nu profite de dreptul ce li se cuvine, spre a lovi fie în noi, fie în amicii noștri, care nu le-au făcut nimic.

Revistă politică.

Sibiu, 11 Ianuarie st. v.

Față cu noul pas, pe care Rusia ar voi să-l întreprindă în cestiunea balcană, puterile europene arată foarte puțină înclinare, deoare-ce până când în special cestiunea rumeliotă nu va fi rezolvată, ele țin, că fie-care pas făcut întru descercarea dificultăților din Orient, are să rămână fără de nici un rezultat.

„National Zeitung“ primesce din Constantinopol scirea, că Poarta continuă cu înarmările, deoare-ce i-a venit la cunoștință, că Serbia și Grecia vor să revină asupra acțiunii comune, planuite mai înainte. De altă parte ear' se zice, că în cazul unui nou conflict o cooperatiune turco-bulgară nu ar pute fi exclusă.

Cu toate că situațiunea din Peninsula Balcanică devine pe zi ce merge mai serioasă, cercurile politice sunt cu deservire preocupate de crisa irlandeză, ce

Brutăreasa își luă apoi catastiful de conturi îl deschisă la foia, pe care erau scrise datoriile mumei băiețelului, trase o dungă groasă peste pagină, fiindcă era lung contul, apoi scrise de desub: plătit.

Precând ea le făcea aceste, prietenul meu Costică, ca să nu-și peară timpul de geaba, puse în o hârtie toți banii, pe care-i avea la el, și din întemplare tocmai în ziua aceasta erau multice, și rugă pe brutăreasa să-i trimită sormaniei femei, dimpreună cu socoteala achitată și cu un răsășel, în care îi spune, că are un băiat, care-i va face odată multă bucurie și multă mângâiere.

Băiețelul, cu pânea lui cea mare, cu cei patru greeri și cu picioarele lui nu se ducea atât de iute ca ucenicul de brutărie, pe care-l trimise brutăreasa, cu tăpaloagele lui cele mari. Când sosi dar' acasă, copilul găsi pe maică-sa rîzînd și cu ochii ridicăți dela lucrul ei, ceea-ce de mult nu făcuse.

Nici că se înșelă.

Căci dacă n'ar fi cântat greerii, nu s'ar fi petrecut nici fericita schimbare în soartea mamei sale.

E. T. după P. I. Stahl.

s'a făcut de tot acută. Toate clasele comerciale, financiare și industriale, precum și corporațiuni din toate părțile Irlandei, au trimis deputațiuni la dl Salisbury, spre a ilustra nesuportabila stare a lucrurilor de acolo, tirania ligei naționale, absolutul și sigurul ruin al țării.

Din Madrid se telegrafează diarului „Le Temps“ că dintre cei 37 de indiviți arestați la Cartagena, 5 numai sînt bănuți că au făcut parte din banda federalistilor, cari luară fortul St.-Julien. Unul din ei s'a coborît în oraș pentru a trimite o telegramă afliților, cari locuiesc în Aliante. După o versiune foarte acreditată, secretarul lui Zorilla a stat câteva zile la Cartagena și a avut dese conferențe cu federalistii. Astfel, autoritățile au arestat mai mulți zorillisti în mai multe orașe despre mează-di și de pe litoral.

Un diar din Madrid, care se zice că este inspirat de ministrul de stat, dl Morret, a publicat un articol foarte violent în contra guvernului francez și a autorităților dela fruntaria franco-spaniolă, care a produs cea mai adîncă emoțiune. Guvernul republicii este acuzat de o toleranță excesivă față cu republicanii spanioli refugiați pe teritoriul său, și emigrații sei ar fi asemenea susținuți de personaje și grupuri întregi de radicali francezi. „El Imparcial“, tratînd același subiect, amenință Franța cu o răscoală a relațiilor sale cu Spania și cu un apel al acestia la opiniunea Europei, pentru cazul în care d-nii Grévy și Freycinet nu vor lua măsură, pentru a contraria uneltirile refugiaților spanioli.

Relativ la cestiunea insulelor Samoa, respective la explicarea tratatului, ce există între Germania, Anglia și America în privința acestor insule, foile engleze reproduc o epistolă, pe care a adresat-o odinioară Lordul Granville lui Sir E. Malet cu rugarea, de a o aduce la cunoștința guvernului german. În această scrisoare datată dela 19 Decembrie 1884 se zice, că guvernul englez desaprobă nemiştele de anexare ale unor persoane engleze private de pe insulele Samoa. Cât privește proiectele pentru luarea unui angajament cu privire la independența insulelor Samoa și Tongo, guvernul german s'a declarat deja la anii 1879 și 1880 gata, a o face aceasta și acum e înclinat a se demite la negocieri spre acest scop.

Din dieta Ungariei.

(Sedința dela 16 l. c. n.)

Bela Grünwald: On casă. Ponderositatea declarațiilor de ieri ale dlui ministrului de stat, că aceste nu sînt noue la el. Ministrul-president se pare, că privește așadar' cu conștiință de sine la rezultatele politice sale de până acum, întocmai ca și când ar fi realizat asemenea unui Bismarck aspirațiunii naționale de sute de ani. . . Ministrul-president a definit și acum ca și în anul trecut în mod eronat însemnătatea reuniunilor de cultură. Această activitate socială a Ungariei neoficiale pentru aspirațiunii naționale, este o aparență de tot nouă.

Societatea simte instinctiv slăbiciunea statului și a guvernului său, ea privește amuțită la șirul nostru lung de derute ale politice urmrate de 18 ani încoace, în care noi suntem asemenea locuitorilor de pe insule, care arată palate strălucite fără de a cugeta, că țara lor va trebui să fie mistuită bucată după bucată de mare, din cauză, că ei nu s'au cugetat la vre-un scut al țării.

Stările din Fiume, Croația și Ardeal, dovedesc existența slăbiciunii noastre și arată, că provinciile întregi sînt gata să ne scape din mâni, ca nise dușmani pitici, mulțumită slăbiciunii și lipsei noastre de plan, ne iau pe rînd comuna, biserică, școala și rup decără noi masele poporului. Eu, care de 13 ani încoace mă nusec a atrage atențiunea națiunii la aceste fapte, am parte de satisfacțiunea tristă, că în societatea maghiară e generală cunoștința despre pericolul în care se află națiunea. (Așa este! — din stînga.) Dar' aceste reuniuni de cultură pot avea puține succese. Pentru delăturarea unui pericol național e chemat numai statul, pe care îl poți sprigină, dar' nu-l poți substitui. Aceste reuniuni sînt totuși simptomatice ca alarmă de strimtorare; una fiecare dintre aceste reuniuni înseamnă promovarea unei tendențe diferite până acum, promovarea politice naționale. (Aprobare din stînga.) . . .

Dualismul zăcea în presupunerea, că noi suntem în stare să organizăm această țeară și să o stăpînim, și noi și Germanimea în Austria am fost amândoi stălpăii, care au susținut noua clădire de stat. Amalgamarea naționalității noastre în una politică și culturală a fost așadar' pentru noi o cestiune de viață, dela care ațirna poziția noastră în monarhia. Bărbații noștri de stat, cari studiau în regulă cu multă îngrijire rapoartele din străinătate, nu cunoseau cestiunea naționalităților dela noi. În a. 1867 existau, — dimpreună cu Germanii, ce cu puține excepțiuni au fost totdeauna fii credincioși ai acestei patrie, — 9 milioane, pe care îi legau cea mai strînsă comuniune de interese. Nici masele mari ale Sârbilor, Slovacilor, Rutenilor, Românilor, n'au fost atinse de agitațiunea națională și-i duceau prin pasivitatea lor pe agitatori la desperațiune, deoare-ce masele conservative ale poporului s'au fost datat prin tradițiuni de sute de ani cu idea patriei ungare. Afară de aceea Slavii și Români nu posedau o clasă inteligentă; numai preoții și învățătorii sârbani, și câțiva avocați predicau noile doctrine și fără a avea autoritate la popor puteau face numai puțină daună. Fără capital spiritual și mijloace materiale, fără de care o literatură și institute de învățămînt nu sînt posibile, ne stau nouă Slovacii și Rutenii în față cu poporul lor răscoală îndărăt, și chiar și între acestia existau patrioți numeroși, care luptau în contra agitatorilor naționali. Ar fi fost un rezultat mare, dacă ne-ar fi succes a păstra nevătămat această comoară politică moștenită dela trecut. Noi trebuia să organizăm acest stat astfel, ca el să nu vateme nici un interes real și să mulțumească interesele reale ale poporului. Aceste clase nu se agită prin idei, ci prin violarea intereselor adevărate reale. (Așa este! — din stînga.)

Nu ajunge a nu oprima naționalitățile, a le concede usul limbii lor în comună, biserică și școală. Trebuia să facem ca poporul să simță efectele binevoitoare ale statului ungar în contribuție, delăturînd volnicia și vexațiunea, întroducînd ordinea și dreptatea, organizînd respectul și încrederea față de justiția avitică, punînd preț în instrucția elementară nu pe limba maghiară, ci pe instrucția în sens patriotic, cu un cuvînt organizînd statul ca să fie tare și liber, meritînd simpatia, un stat ai cărui cetățeni să se afe bine. După o guvernare unguerească de 18 ani însă din an în an se arată crepături tot mai neliniștitoare în edificiul statului. Inimicii noștri interni sînt mai bine organizați, mai tari mai îndrăsneți și agitațiunea se valorează și asupra masei poporului. Dacă acum un membru al guvernului, el însuși spune publice alegătorilor sei, că se arată simptomele disoluțiunii statului ungar, pentru-ce se mai continuă politica, care duce la astfel de simptome? Legea din 1868 pentru naționalități, dictată de doctrinarism, a purces din supozițiunea falsă, că diversele popoare ar fi dușmane Maghiarimii și că dispozițiunile liberale ale legilor trebuia să-și liniștească pe acesti dușmani. Dacă deia recunoșterea legală a naționalităților a fost o eroare, atunci a fost cea mai mare eroare a crede, că acum nu mai e nevoie a se ocupa cu această cestiune și că acum ne putem apuca liniștiți și fără grije cu alegerile de deputați, cu restaurațiunea funcționarilor și cu alte asemenea lucruri.

(Va urma.)

Din Bucovina.

Cernăuți, 8/1 Ianuarie 1886.

Dintre voluntirii anuali români bucovineni ai anului trecut s'au numit ca ofițeri de rezervă: la regimentul Nr. 41 baron Veczey (Bucovinean), pe cadeții de rezervă (sergenți maiori): Victor Olinschi Olinescu, Erast Mandicevschi și George Popovici; la regimentul Nr. 64, Carol Alexandru, mare duce dela Saxonia-Weimar-Eisenach: Ioan Bumbac; eară ca cadeții de rezervă voluntirii români: Grigorovici, Simionovici și Tacubovici.

Ministrul de justiție a numit de notar în Bucovina pe dl concipient advocațial I. Kugler din Psiemslani, în Galiția ca notar în Putila pe Dr. Febus Maier, ca notar în Solca, și pe candidatul de notar Dr. Petru Iscescu (Român) ca notar în Dorna. Asemenea a numit ministrul de justiție pe auscultanții bucovineni de adjucci: pe dl Iuliu Trompeteur în Siretiu, pe dl Sommer și Donigievici în Cotimani, pe dl Dr. George Popescu (Român) în Storojineți și pe dl Ilariu Onciul (Român) în Rădăuți.

În urma decisiunii luate unanime a societății politice române „Concordia“, în sedința sa generală treilunară din 29 Noembrie 1885, călătorise președintele ei dl profesor Ioan Bumbac împreună cu mai mulți membri ai ei în orașele

Rădăuți și Suceava, spre a ține ședințe cu membrii sei de acolo. Primirea era cordială. Se înfățișeară toți membrii ei din orașele amintite precum și din împrejurime, și veniră poporeni spre a se înscrie ca membri. Ședințele „Concordiei“ erau îndesuite de poporeni din Cernăuți, însă n'au rămas nici poporeni din orașele Rădăuți și Suceava mai îndărăt.

Burghezii Rădăuților și ai Sucevei se înfățișeară toți la apelul societății și bucuria lor era generală, când și fruntașii satelor și ai districtelor veniră cu toții. Par'că acești țărani apatici până ieri alaltăieri la ori-ce mișcare națională-română, au început a pricepe cestiunea țării, și cu cel mai viu interes urmau mersul ședințelor. Se vede, că cestiunea aceea națională o pot pricepe și poporeni, cari sînt în număr mai mulți decăt inteligența română, ce mult crede a-și bate capul, când vine a rezolva o cestiune națională. Cu necredere și nemulțumire urmă ea neutral pe de o parte mișcarea națională a poporenilor, cari se vede că au și ei cap și pricepere. Mulți clătinau din cap la astfel de resvîtore și în simțul lor pacinic bucovinean se așteptau la urmările ce vor să vină. Dar' țaria poporului este mare, când scie cineva a o mișca, și aci „Concordia“ era la locul seu. În contra altei societăți politice române, ce e în nascere și care se chiamă de acum „Autonomia“, rîvnesc ea după opinia și lumina ei și e a se lăsa curentului timpului, când mai toată Bucovina numită „prostimea“, sau cum zicem noi țeranii, au să facă parte din „Concordia“, unde conducătorii ei, prin inteligența, ce și-au însușit prin școli, nu se rușinează de ei, ci caută a se asimila lor, arătându-le menirea neamului românesc. Trebuie să fim mândri de o astfel de inteligență, care până acum deși recrutată într-o parte din popor, se rușina de el și arăta prea vederat abisul, ce desparte pe cărturar de omul practic, de cultivatorul pămîntului, de muncitorul. Nu ne încântăm noi, când poate în călătoria noastră prin Belgia, dăm deodată în piața de căpetenie a orașelor și găsim tot orașul în deplină armonie, opincarul cu aristocratul cântînd la cântecele patriotice. Salutăm deci cu frățescă iubire mișcarea aceasta poporală a „Concordiei“ și ne-am găsi totdeauna apărătorii sinceri ai principilor ei democratice și poporale. În toată activitatea ei găsim un ce sănătos, ce, dezvoltat printr-un timp îndelungat, poate să aducă roadele cele mai bune naționale. Poporul nostru din Bucovina e în stadiul descompunerii. Poporul rutenian pîntrunde în mîduca Românilor și sate întregi se rusifică în câțiva ani. Nime nu-l scapă, patrioții se plîng de soarta lui, fără a-l scăpa sau a-l întări. Proprietarii mari trăiesc în orașe și când ajung în satele lor, aduc pleiadele lor nemțeci cu sine. Preotul e impotent și prea ocupat cu grijile familiare, și nici că simte necesitatea de a-l lumina, căci nici n'are puterea la aceasta. El e lăsat în voia sa și cu povestile sale se predă elementului slav cutropitor din Nord, care în țaria sa de viață dimică elementul român slăbit de trecutul său, slăbit și de sine. Stavilă ar pute face „Concordia“ și avem deplină speranță, că o va și face. Și mare ni-e chieșină, că această societate se încrede în sine, nu aleargă după sprigin la alții, ce se țin de axioma veche, că ori-ce om își poate croi viitorul seu. Să sperăm dar' toate cele bune dela ea.

Atât în Rădăuți cât și în Suceava au participat preste 400 de poporeni, cari toți s'au înscris ca membri. Societatea „Concordia“ numără deci preste 1500 de membri, un număr, ce până acum n'a ajuns nici o societate în țeară. Aceasta e rezultatul, dacă omul scie a lucra democraticesce, căci poporul român bucovinean e mare, țara Românilui bucovinean deci crește și în scurt au să fie numărați și acestia între inteligența română, care până acum era perdută pentru scopuri naționale. Societatea „Concordia“ va crește, credem, și meseriași români, și comercianți români și dacă numărul lor va fi mare, atunci vom fi ajuns totul, la ce de atât timp visăm și tindem. Vină și aceasta, că bine ar fi.

La 20/1 a. c. este alegerea unui deputat imperial din districtele Rădăuți-Suceava-Câmpulung. Președintele „Concordiei“ a sondat în călătoria sa prin Rădăuți, Suceava și Câmpulung opinia alegătorilor și a aflat, că președintele tribunului cercual din Suceava dl Isidor cavalier de Zotta are șansele cele mai mari de a reuși ca deputat. În proclamațiunea societății către alegători se propuse alegătorilor ca candidat dl Isidor cav. de Zotta. În proclamațiunea aceea se zice astfel:

Societatea politică „Concordia“ în Cernăuți publică următorul apel: În adunarea plenară ținută în ziua de 29 Noembrie 1885 în Cernăuți decără societatea politică „Concordia“ în ființa unui număr mare de Români, și anume în fața de 419 persoane, s'a hotărît, ca societatea „Concordia“ să se misce la alegerile viitoare, ce se vor face în 20 Ianuarie

Economic.

Piața din Sibiu, 22 Ianuarie. Grâu Hectolitra 47—80 chilo fl. 5.— până fl. 5.80, grâu mestecat 68 până 82 chilo p. 3.80, până fl. 4.60 sêcara 66 până 72 chilo fl. 3.10 până fl. 3.70, orș 58 până 64 chilo fl. 3.— până fl. 3.80, ovês 38 până 45 chilo fl. 1.40 până fl. 2.—, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 3.10 până fl. 3.70, mëlaiul 74 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.30 până fl. 1.50, semênță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 550, lintea 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.—, păsat de grâu 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, faină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 11.—, Nr. 5 fl. 9.—, slămina 100 chilo fl. 46.— până fl. 50.—, unsoarea de porc fl. 46.— până fl. 48.—, sêu brut fl. 26.— până fl. 28.—, sêu de lumini fl. 35.— până fl. 36.—, lumini turnate de sêu fl. 48.— până fl. 50.—, săpunul fl. 28.— până fl. 30.—, fên 100 chilo fl. 2.— până fl. 2.20, cânepa fl. 30.— până fl. 36.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spiritul p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de viță chilo 40 cr. carnea de vițel 34 până 40 cr., carnea de porc 32 până 38 cr., carnea de berbece 18 până 20 cr., ouș 10 cu 22 până 25 cr.

Têrgul de rîmători în Steinbruch. În 21 Ianuarie n. s'a notat: unguresci bêtrâni grei 40.— cr. până 43.— cr. unguresci grei, tineri 45.— cr. până 46.— cr., de mijloc 42.½ cr. până 43.— cr., ușori 42.— cr. până 43.— cr., marfă țerănească, grea 38.— cr. până 40.— cr., de mijloc 38.— cr. până 40.— cr., ușoară 38.— cr. până 40.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci grei 40.— cr. până 42.— cr., transito de mijloc 38.— cr. până 40.— cr., transito ușori 36.— cr. până 37.— cr., in-grășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

Bursa de Budapesta

din 22 Ianuarie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	100.75
" " hârtie " 4%	92.90
" " hârtie " 5%	151.75
Împrumutul căilor ferate ung. (1-a emisiune)	98.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	112.25
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	103.75
" " bânățene-timișene	103.75
" " cu cl. de sortare	103.50
" " transilvane	103.75
" " croato-slavone	103.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.50
Împrumut cu premiu ung.	117.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	123.—
Renta de hârtie austriacă	83.90
" " argint austriacă	84.15
" " aur austriacă	111.60
Losurile austr. din 1860	140.50
Acțiunile băncii austro-ungare	870.—
" " de credit ung. austr.	303.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”	296.70
Argintul	101.—
Galbeni împărătesci	5.90
Napoleon-d'ori	9.99
Mârți 100 imp. germane	61.95
Londra 10 Livres sterlinge	126.40

Bursa de Viena

din 22 Ianuarie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	100.70
" " hârtie " 4%	92.39
" " hârtie " 5%	151.75
Împrumutul căilor ferate ung. Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	98.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	112.—
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	103.75
" " bânățene-timișene	103.75
" " cu cl. de sortare	103.75
" " transilvane	103.75
" " croato-slavone	103.75
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.25
Împrumut cu premiu ung.	117.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	123.10
Rentă de hârtie austriacă	84.—
" " argint austriacă	84.25
Rentă de aur austriacă	112.05
Losuri austr. din 1860	149.30
Acțiunile băncii austro-ungare	870.—
" " austr.	303.—
" " de credit ung.	296.60
Argintul	5.92
Galbeni împărătesci	10.02
Napoleon-d'ori	62.—
Mârți 100 imp. germane	126.50
Londra 10 Livres sterlinge	126.50

Cursul pieței din Sibiu.

din 23 Ianuarie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română	Cump. 8.60	vënd. 8.70
Lire turcesci	11.20	11.25
Imperiali	10.20	10.25
Ruble rusesci	1.21	1.22

Bursa de București.

Cota oficială dela 21 Ianuarie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump. 92.—	vënd. 93.—
" Rur. conv. (6%)	84.—	84.½
Acț. de asig. Dacia-Rom.	255.—	267.51
Banca națională a României	1085.—	1183.—
Împr. oraș. București	29.—	—
Acț. de asig. Naționala	224.—	—
Credit mob. rom.	—	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	81.—	81.—
Schimb 4 luni	—	34.—
Societ. const.	187.½	230.½
Aur	16.—	18.½

Începënd de Duminecă 24 Ianuarie

Bere nouă.

Se recomandă

[237] 2—2 cu toată stima

Ioan Habermann.

A apărut: A doua edițiune din

Numai 20 cr. exemplarul.

Numai 20 cr. exemplarul.

Călinarul Poporului

pe anul comun

1886.

Anul I.

SIBIU.

Institut tipografic, societate pe acții.

Cuprinsul: Călinarul astronomic și bisericesc. — Chronologie pe anul 1886. — Regenții europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile noue și vechi. — Timbrele. — Sfaturile Părintelui Serafim de Ioan Slavici. — Sfaturi practice pentru cari au să vëndă sau să cumpere. — Fênațele și cultura lor de D. Comșă. — Trifon hâbăucul, poveste de I. Pop Reteganul. — Poesii („Scrisoare către un bêtrân” de A. Vlațuță; „Ce te legeni codrule” și „La mijloc de codru des”, de Mihail Eminescu; „Ultimul dor” de Miron Pompiliu; „La ședetoare” de Valeria St. Micle; „Doine populare” cul. de I. Muntean; „Satiră populară” de S. Florian Marian; „Epitaf” de Th. Șerbănescu.) — Anecdote (Blăstêmul de mamă; Țiganul avocat.) — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România.

Vendătorilor se dă un rabat de 20%.

Institut tipografic,

societate pe acții în Sibiu.

Învingerea industriei!

În urma cumpărării întregului deposit al uneia dintre cele mai însemnate fabrici, care și-a sistat lucrările la sfârșitul anului, sînt în poziția de a presta atât de ieftin ceva, ce până acum n'a existat. Vënd adecă pentru prețul de batjocură, ce nu face nici jumătate prețul de lucru, numai pentru

fl. 2. 25

Costum bărbătesc

extraordinar de cald, deplin gătit, probat (așa numitul costum-tigr) indispensabil pentru fiecare bărbat, sêrman ori bogat, deoarece e potrivit pentru ori-ce clasă. Aceste costume solide, țitoare se capătă în toate mărimea pentru ori-ce statură în deposit și ca măsură e deajuns lungimea pășirii și circumferența peptului pentru a primi un costum potrivit. Cine voiesce dar' să se îmbrace bine și călduros, cine își iubesc sănătatea și punga, să comandeze cât se poate de iute, deoarece ce depositul va fi curënd cuprins.

Numai fl. 3.50

Un costum de doamne gata.

Mii și earăși mii dintre cele mai noue și mai frumoase mostre, una mai gingașă decât cealaltă, exclusiv de o fantasie încântătoare, tușată sau carrată, țitoare, tare, calmuc și barchent de modă, în colorile cele mai frumoase și mai moderne, sure, vinete, întunecate, drop, în diferite nuanțe întunecate, sînt confecționate în costume de eamnă, și

Un costum de dame pentru eamnă

cald, modern, frumos,

asemenea desenului gata, elegant, ajustat

costă, câtă vreme depositul va a ajunge, **numai fl. 3.50** sau aceeași executare în o calitate cu mult mai fină **fl. 4.50**. Costumul consistă din un peptar larg și o talia potrivită frumos croită (blusă).

Trimiterea cu rambursă prin

Depositul de fabricate indigene

al lui Fekete

Viena, Hundsthurmerstrasse Nr. 18/33.

Avertizez dela oferte imitate.

[236] 1—6

Banca generală de asigurare

[201] 10

„TRANSILVANIA”

în Sibiu,

fundată în anul 1868

asigurează prelungă, condițiune cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- b) pe vieața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe vieață
în a. 1869—1881 fl. 427,157.49	în a. 1869—1881 fl. 282,919.87
în a. 1882 " 54,792.92	în a. 1882 " 32,382.04
în a. 1883 " 34,761.25	în a. 1883 " 32,843.10
în a. 1884 " 24,778.08	în a. 1884 " 40,084.13
Suma fl. 541,549.74	Suma fl. 388,229.14

929.778 fl. 88 cr.

Conform bilanțului pentru 1884 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

555.114 fl. 63 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.